

# GŁOS NARODU

NR. 70. — ROK XL.  
**PONIEDZIAŁEK**  
 13 MARCA 1933.

**REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.**  
 KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

Przedpłata wynosi:	w Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przeliczka pocztową	Zagranicą	Przedpłata zniżona dla naucezyciela ludowego	Za każdą zmianę adresu danata 50 gr.
	z odnośn. listem	bez odnośn. listem				
Miesięcznie	6.25 zł.	5.70 zł.	6.00 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.	

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje. listów niezamówionych nie przyjmie.  
 TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-99 ADMINISTRACJA Nr. 133-44 DUKARNIA Nr. 133-44 i 141-06.

## Akademia ku uczczeniu Rarańczy.

Dawno już nie widział Kraków takiej manifestacji patriotycznej, jak wczorajsza akademia ku uczczeniu Rarańczy. Ołbrzymia Złota Sala Domu Katolickiego wypełniła się szczelnie publicznością; galerje były również tak wypełnione publicznością, że ze względu bezpieczeństwa musiano dalszy napływ powstrzymać.

Wśród tych, którzy zdołali wejść do sali, nie było tylko przedstawicieli władz państwowych. Przybyli natomiast licznie przedstawiciele duchowieństwa, różnych organizacji, mieszczaństwa, byłych żołnierzy etc. W pierwszym rzędzie zauważyliśmy p. Hallerową, czcigodną matkę „błękitnego generała”. Był też gen. St. Haller, były szef sztabu generalnego i szereg spensjonowanych oficerów. Mieszczaństwo reprezentowali pp. Rąb i Adelman, prasę przez Syndykatu Dziennikarzy dr. Flach itp.

Akademję rozpoczął chór akademicki, wykonując udatnie „Gaude Mater Polonia”.

Następnie przemawiał gen. Kukiel. Znako- mity historyk naszej wojskowości przypomniał naszą sytuację narodową na początku 1918 r. i podkreślił dziejowe znaczenie Rarańczy. Zasluga przypada każdemu z tych 1500 żołnie- rzy, którzy rozpoczęli walkę z mocarstwami cen- tralnymi, ale największa zasługa przypada do- wódcy, brygadjerowi J. Hallerowi, który wziął na swe barki ciężką odpowiedzialność za ten czyn. Historyczną rolę gen. Hallera stwierdzali dawniej w swych publikacjach także ci, którzy dziś jego zasługi przemiłują. Bohaterski ten czyn nie może być starty z kart historii Polski.

Mówcy przerywano często burzliwymi okla- skami. Sala manifestowała swe nastroje, gdy gen. Kukiel wymienił nazwiska gen. Hallera i Ks. Panasia. Następnie orkiestra odegrała hymn narodowy.

Kilka utworów Paderewskiego wykonali na- stępnie: prof. Wł. Kozłowski (skrzypce) i p. Łakocińska (fortepian). Wykonawców nagro- dzono rzesistami oklaskami. Niemniej podobną się mistrzowska gra p. L. Berkwicówny, która wykonała Paderewskiego „Krakowiak fanta- styczny” i „Thème varié”.

Przejdzie pod Rarańczy opowiedział jeden z uczestników, kpt. A. Pawłowski. Przypomniał wzburzenie, jakie ogarnęło cały naród na wiadomość o haniebnym traktacie, zawartym w Brześciu Litewskim. II brygada zaprotestowała orężem. Żywo i barwnie przedstawił kpt. Pa- włowski marsz „żelaznej brygady” z okolicy Czerniowic pod Rarańczy i przebieg się przez front austriacki. Mówca zacytował słowa gen. Hallera:

„Żołnierze okazali wielką ofiarność, bo opu-ścili wszystko, rzucając zasilki, rodziny, rzuca- jąc pobory, swój kraj rodzinny i poszli na tu- łaczkę, aby naród zjednoczyć i wyrwać z nie- woli”.

Taborzy i artylerja nie zdążyły się przebieć.

Ujęci przez Austriaków oficerowie i żołnierze poszli pod sąd w Marmarosze Sziget. Ci, którzy przeszli daleką drogą — przez Murmań, Sybir lub Kaukaz szli ku wolnej Polsce.

„Na ziemi francuskiej — mówił prelegent — pod sztandarem Orła Białego i Bogarodziecy zorganizowano drugie Legjony Dąbrowskiego z Polaków, będących w niewoli włoskiej, francuskiej i angielskiej oraz ochotników Polaków z Ameryki, która armja zdecydowała o istnie- niu państwa polskiego, albowiem oparta na jej sile, Polska reprezentowana przez Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego jako sojuszniczka wielkich mocarstw podpisała Traktat Wersalski”.

Stwierdzając, że Rarańcza nie może być odłączona od nazwiska wodza II-giej brygady wznioś kpt. Pawłowski okrzyk na cześć gen. Hallera, podchwyceny entuzjastycznie przez wszystkich zebranych.

Ostatnie przemówienie wygłosił dr. B. Kuś- nierz, który zaznaczył na wstępie, że z nazwi- skiem gen. Hallera łączy się nie tylko Rarań- cza, lecz także odzyskanie Pomorza, zagrożo- nego dziś przez Niemców. Wskazawszy na etno- graficzne, historyczne i geograficzne prawa Polski do Pomorza, podkreślił mówca solidarno- ść całego narodu w tej sprawie. Na temat na- szych granic nie może być żadnych targów, żadnych dyskusyj.

Z naszym sąsiadem zachodnim wolelibyśmy żyć w pokoju. Ale na wypadek napaści bronieć będziemy Pomorza do upadłego — wołał mów- ca wśród oklasków.

Oprócz gen. Hallera, który dokonał przed 13 laty zaślubin Polski z Bałtykiem, wielką zas- ługę w obronie naszych praw ma Paderewski. Ku niemu dziś, w chwilach przełomowych zwraca- ją się oczy Polaków.

„Jakżeby Polska była szczęśliwą i dumną, mówił dr. Kuśnierz — gdyby w obecnym prze- łomowym momencie jemu, Ignacemu Paderew- skiemu, mogła zawierzyć swe losy, mogła go postawić na czele Państwa! (burzan okla- sków). Byłby to nie tylko wyraz zrozumiałej wdzięczności dla Paderewskiego, ale także do- wód, iż zdajemy sobie sprawę, że w wielkich chwilach tylko wielki człowiek może reprezen- tować Polskę“ (nowy, długotrwały grzmot oklasków).

Cała sala podchwyciła też rzucony przez ko- goś okrzyk:

**Paderewski, przysłyj prezydent Polski, nich żyje!**

Braterstwo broni, jakie łączy żołnierzy Hal- lera z armjami koalicyjnymi, zamaniestrowano odegraniem „Marsyljanki” i hymnu amerykań- skiego. Na zakończenie popisywała się doboro- wa orkiestra. Zw. Młodz. Rekonstrukcyjnej pod batutą W. Karasia.

### LICZBA URZĘDNIKÓW W POLSCE SPADŁA.

Instytut Spraw Społecznych opracował za- stawienie liczby etatów urzędniczych w Polsce, według preliniaryzacji budżetowych. Dane te obejmują etaty urzędnicze łącznie z profesorami i nauczycielami, bez wojska, policji, straży cel- nej i służby zagranicznej.

Według tego zestawienia liczba etatów urzędniczych na rok budżetowy 1930-31 wy- nosiła 227.940. W roku budżetowym 1931-32 wzrosła do 236.300, natomiast w roku 1932-33 zmalała do 222.000.

### Cracovia -- Stadio (Król Hutal 7:1 (1:1))

Rozegrane na boisku mistrza ligi zawody, przyniosły zasłużone zwycięstwo gospodarzom. Do pauzy goście zainponowali startem i do- brą kondycją fizyczną, mieli nawet dość wido- czną przewagę. Razili ich niezaradność pod- bramkowa, oraz brak strzału. Cracovia wystą- piła z dwoma nabytkami. Kisielińskim i Ziszką, oraz pomocnikami Mysiakiem i Ptakiem na ataku Bramki zdobyli: Kisieliński (3), Mysiak, Ptak, Zieliński i Kubiński po 1; dla gości w zamieszaniu podbramki (po kornierze) Sie- roński. Sędziował dobrze p. Kochanek. Publi- czności 600 osób.

### WISŁA — OLSZA 5:0 (3:1).

Bramki dla czerwonych zdobyli Lubowie- cki (2) Artur, Lyko i Ferek po jeden.

### GARBARNIA — WAWEL 4:1 (1:1).

Garbarnia zdobyła punkty przez Czuba, Smo- czka, Pazurka i Skróć. Honorowy punkt dla Wawelu uzyskał Wróbel.

### PODGÓRZE — LEGJA 2:1 (1:1).

### ZAKONNICZY Z GÓRY ŚW. BERNARDA W DRODZE NA PLACÓWKĘ W HIMALAJACH.

Według nadeszłych do Citta del Vaticano informacji, trzech zakonników ze schroniska na górze św. Bernarda, którzy w styczniu b. r. udali się z Marsylii do Tybetu dla założenia w Himalajach schroniska dla zbłąkanych po- drożnych w górach, przekroczyli już granicę chińską i przez prowincję Yün-nan zacierają ku ostatecznemu celowi swej podróży.

### GODZĄ SIĘ NA PROGRAM GOSPODARCZY ROOSEVELTA.

Waszyngton, 12. 3. (PAT). Izba reprezentan- tów przyjęła projekt gospodarczy prezydenta Roosevelta.

## Wieczny pokój, trwałe porozumienie — to fantazje

WYWODZI PRZYWÓDCA BRUNATNYCH KOSZUL. „WSZYSCY CHCĄ OD NIEMIEC PIENIĘDZY, NIKT IM NIE CHCE PODAC DŁONI”.

Berlin, 12. 3. (PAT). Wczoraj wieczorem kanclerz Hitler wygłosił na meetingu narodo- wych socjalistów w Berlinie mowę, w której z naciskiem zaznaczył, że przewrót, jaki ostat- nie dokonał się w Niemczech zdecydował na zawsze o losach Rzeszy. Naród niemiecki opo- wiedział się za wielką Rzeszą, której przedsta- wicielami są narodowi socjaliści. Ruch narodo- wo-socjalistyczny niema nic wspólnego z fanta- zją o wiecznym pokoju i trwałą porozumie- niu — oświadczył Hitler.

Opierając się na wskazaniach wielkiej prze- szłości Niemiec narodowi socjaliści odrzucają internacjonalizm. Walkę z marksistami prowa- dzi partja hitlerowska w interesie robotników, chcąc ich wydrzeć z atmosfery szaleństwa, gro- żącego zagładą całemu narodowi niemieckiemu.

Hitler protestuje przeciwko zarzutom, że

nie chce porozumienia z innymi narodami. Po- rozumienie jest możliwe wówczas, oświadczył jeśli obie strony korzystają z równych praw. Równość praw zależy od równości sił. Pragnąc porozumienia narodowi-socjaliści chcą do- rzadzić naród niemiecki do tego stanu, aby inne narody widziały korzyść w dojsciu do po- rozumienia z Niemcami. Dzisiaj nikt nie chce Niemcom podać dłoni. Wszyscy chcą od nich pieniędzy. Również międzynarodowa solidarno- ść zależy — zdaniem Hitlera — od spoisto- ści wewnętrznej narodów i dlatego na pierw- szym miejscu postawić należy spoistość narodo- wą. Przeciwnościwa międzynarodowe mogą być usunięte dopiero po zlikwidowaniu prze- ciwnościw wewnętrznych w narodzie niemiec- kim.

## Hitler upojony triumfem.

ZARZĄDZENIE O FLAGACH HITLEROWSKICH I CESARSKICH. — WEZWANIE DO ŚLE- PEJ DYSCYPLINY.

Berlin, 12 marca. Kanclerz Hitler wygłosił dziś popołudniu przez radio przemówienie. Na początku Hitler odczytał rozporządzenie prezy- denta Hindenburga treści następującej: „W dniu dzisiejszym, w którym ku czci poleg- łych w wojnie światowej naszych żołnierzy w całych Niemczech powiewają do połowy masztu wywieszane flagi czarno-biało-czerwone dawnej Rzeszy — postanawiam, że od dnia jutrzejszego, aż do ostatecznego uregulowania tej kwestji, mają być wieszane obok flag czar- no-biało-czerwonych także flagi hitlerowskie. Flagi te jednoczą w sobie sławną przeszłość Rzeszy i potężne odrodzenie narodu niemieckie go. Mają one uzmysłwić potęgę państwa i zjed- noczenie wewnętrzne wszystkich sfer narodo- wych. Budynki wojskowe i okręty marynarki wojennej mają wywieszać tylko flagę wojenną Rzeszy”.

Rozporządzenie to — mówił dalej Hitler — postuluje, że flaga powstania narodowego ma w przyszłości powiewać na wszystkich bu- dynkach dawnego cesarstwa. W ten sposób uwidocznione zostaje na zewnątrz zwycięstwo rewolucji narodowej. Napaja nas to wszystkich głęboka wdzięcznością dla feldmarszałka.

Nasza 14-letnia walka zakończona została zwycięstwem. Rozpoczyna się teraz druga część naszych zapasów. Od dziś walka nasz: poświę- cona będzie oczyszczeniu i uporządkowaniu Rzeszy. Dlatego też wzywa Hitler swoich zwolenników do ślepej dyscypliny i zaniechania wszelkiej akcji odosobnionej. Tylko tam, gdzie wrogowie narodowego powstania stawiają na- szym zarządzeniom opór, lub napadają na po- szczególnych członków partji lub na oddziały, należy wystąpić i zrobić porządek gruntowny.

Kto dziś przez odesobnioną akcję usiłuje szkodzić naszej administracji i życiu gospo- darczemu, działa świadomie przeciw rządowi narodowemu. Dyscyplina i karność członków partji, doprowadziła nas do wielkiego zwycię-

stwa. Triumf nasz jest tak wielki, że nie mo- żemy odczuwać małostkowej żądy zemsty. Dziękuję wam za wierność i poniesione ofiary i wzywam wszystkich członków partji do że- laznej dyscypliny i wypełniania jedynie roz- kazów przełożonych.

Dla uczczenia zwycięstwa rewolucji narodo- wej wydał minister Frick rozporządzenie, wedle którego począwszy od poniedziałku aż do środy włącznie mają być wszystkie budynki rządowe i publiczne udekorowane flagami daw- nej Rzeszy i flagami ruchu narodo-socjali- stycznego.

### WYBORY KOMUNALNE W PRUSACH PRZY MAŁEJ FREKWENCJI.

Berlin, 12 marca. Na terenie Prus odbyły się dziś wybory komunalne, które — jak do- tyychczas wiadomo — minęły spokojnie, jed- nakże bez większego zainteresowania. Przewi- dują, że frekwencja wybereza nie przekroczy 40 procent.

### INTERWENCJA POSŁA RZPLTEJ W SPRA- WIE ŻYDÓW W NIEMCZECH.

Berlin, 12. 3. (PAT). Poseł Rzeszypospolitej dr. Alfred Wysocki interwenjował w dniu wczorajszym w urzędzie spr. zagr. Rzeszy w sprawie poszkodowania obywateli polskich wyznania mojżeszowego w ciągu zająś, jakie miały miej- sce w ostatnich dniach w różnych miejscowo- ściach Rzeszy, a mianowicie w Berlinie, Essen, Wormacji, Magdeburgu i Lipsku.

### DOCHODZENIE PRZECIWKO VAN DER LUBBE.

Berlin, 12 marca. Na polecenie generalnego prokuratora Rzeszy rozpoczęte zostało docho- dzenie wstępne przeciw podpalaczowi Reichs- tagu van der Lubbe. Oskarżenie opiewa na zdradę stanu i dokonane i usiłowane ciężkie podpalenie.

## Skutki trzęsienia ziemi w Kalifornji.

Los Angeles, 12 marca. (PAT). Według urzę- dowych danych trzęsienie ziemi w Kalifornji podciągnęło za sobą ofiary w ludziach w licz- bie 139 zabitych i do 5.000 rannych. W samym Long Beach straty materialne wynoszą 25 milj. dolarów.

## Trzydzieści nieć wyroków śmierci w Rosji

W PROCESIE PRZECIWKO 75 URZĘDNIKOM.

Moskwa, 12. 3. (PAT). W dniu wczorajszym zapadł wyrok w procesie przeciwko 75 urzędni- kom sowieckim, oskarżonym o kontrrewolucję i zorganizowanie sabotażu zarządzeń władz cen- tralnych na Ukrainie, Białej Rusi i na północ- nym Kaukazie.

Oskarżeni pochodzili przeważnie ze sfer bur-

żuazynnych i wielkich właścicieli ziemskich. Trzydziestu pięciu głównych oskarżonych skazanych zostało na śmierć, 22 oskarżonych na 10 lat więzienia i 18 na 8 lat więzienia każ- dy. Wszystkie wyroki śmierci zostały natych- miast wykonane.



### Co słyszać w Krakowie.

Poniedziałek 13: św. Krystyny.  
Wtorek 14: św. Matyldy.  
Wtorek 14: wschód słońca o godz. 6.17, zachód o 18.02.

**NASTĘPUJĄCE CHOROBY ZAKAZNE** zgłoszono w Magistracie w ub. tygodniu: szkarlatyny 12 wypadków, dyfterji 8, duru brzuszowego 2, koklusu 2, róży 3.

**W BÓŻNICY KRAKOWSKIEJ** przy ulicy rabina Meiselsa 18 spadły wczoraj z sufitu większe odłamki sztukaterji. Na szczęście wypadek nie pociągnął za sobą ofiar, gdyż ludzi w bóżnicy nie było. Straż ogniowa, która przybyła na miejsce, zajęła się zabezpieczeniem dalszych części sufitu.

**ZWŁOKI NOWORODKA NA SCHODACH.** Dnia 10 bm. w bramie domu przy ul. Augustjańskiej 18, na schodach znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej, które na polecenie lekarza miejskiego przewieziono do zakładu medycyny sądowej. Za wyrodną matką wszczęto poszukiwania.

**UKRADZIONO MU 2.300 ZŁ.** Fr. Kurbiel, zam. Asnyka 4 zgłosił, że dnia 9 lub 10 bm. skradziono mu z niezamkniętej szafki nocnej kwotę 2.300 zł. Dochodzenia w toku.

**KRADZIEŻ ROWERU.** Stan. Kulco (Mazowiecka 120) skradziono onegdaj w południe na korytarzu Domu Akademickiego przy ul. Jabłońskich 12, rower męski wartości 100 zł.

**POSIEDZENIE KRAK. TOW. GINEKOLOGICZNEGO** odbędzie się we wtorek, 14 bm. o godzinie 8-ej wiecz. w Klinice Ginekologiczno-Położniczej U. J. z odczytem doc. dra T. Bili-klewicza.

**REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO**  
Poniedziałek 13. III. popoł. „Co tylko chcę” (Gość. występ Hanki Ordonówny).  
Wieczorem „Uprowadzenie z Seraju” (Gość. występ Ady Sari).  
Wtorek, 14. III. „Dziewczęta w mundurkach”.

**REPERTUAR KINOTEATRÓW.**  
**WANDA:** Każdemu wolno kochać.  
**SWIT:** Ziemia nieczyja.  
**APOLLO:** Węgierska miłość.  
**ADRIA:** „Człowiek małpa” z Johny Weismuellerem.  
**UCIECHA:** „Mumja” (Boris Karloff).  
**SŁOŃCE:** Macista król cyrku.  
**BAGATELA:** „Dziesiąty kochanek” (Anna Ondra).  
**SZTUKA:** Afera bankiera Gordona (Jean Murat).  
**PROMIEN:** „Wielkomięskie ulice”.  
**ATLANTIC:** Dzielný wojak Szwejk, film mówiony i śpiewany po czesku.  
**KINO DOMU ŻOŁNIERZA:** „Uwiedziona”.

**„HORSZTYŃSKI”,** dramat Juliusza Słowackiego, przygotowywany od dłuższego czasu w opracowaniu scenicznym dyr. J. Osterwy, ukaże się na wznowieniu w dniu 19 marca br.

**MARJA DULĘBIANKA W KRAKOWIE.** Dyrekcji teatru udało się pozyskać tylko na jeden gościnny występ znakomitą artystkę Teatru Narodowego w Warszawie, Marię Dulębiankę, w komedji Deval'a „Mademoiselle”, w której osiągnęła rzadko spotykany sukces w mistrzowskiej kreacji roli tytułowej.

**HANKA ORDONÓWNA,** nieznana na szta pieśniarka pożegna się z publicznością krakowską na swoim wieczorze, który odbędzie się we wtorek dnia 14 bm. w Starym Teatrze. Ceny biletów bardzo niskie.

### Walny Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego.

W dniach 22 i 23 kwietnia r. b. odbędzie się w Katowicach 13 walny zjazd Związku Harcerstwa Polskiego. W zjeździe wezmą udział członkowie Naczelnej Rady Harcerskiej, przedstawiciele zarządów oddziałów Z. H. P., komendanci chorągwi, członkowie głównej kwatery harcerskiej męskiej i żeńskiej, delegaci strukturów i instruktorów harcerskich, przyjaciele harcerstwa, oraz komisji rewizyjnej Związku i naczelnego harcerskiego sądu honorowego. Program obrad zjazdu przewiduje szereg spraw organizacyjnych, oraz ustalenie planu prac harcerstwa polskiego na rok bieżący.

### Od piątku 10-go b. m. w kinoteatrze „SZTUKA“

Triumf ekranów Paryża, Londynu, Berlina i Wiednia! — Arcydzieło największej klasy p. t. **AFERA BANKIERA GORDONA** (Atruje dusz)  
Frapujący arcyfilm — Wszystko co lubicie, czerzyć szukacie wytworzył świąt, miłość, awanturę, przygodę, emocje, sensację, wybitni artyści; a na ich czele znany **JEAN MURAT** piękna **DANIELA PAOLA** i esamowity Chińczyk **PIST: LOJRE** i w innych stwarzają koncert przy mistrzowskiej. Przez Hamburg, Paryż, Lzbonę, przez wytworne salony, luksusowe okreta, ekspresowe pociągi, aeroplany i tajemne spotkania prowadzi akcja tego niezwykłego filmu

### Trzesienie ziemi w Japonii.



W północnej Japonii na wybrzeżu Atlantyku kilka miasteczek zostało zniszczonych trzęsieniem ziemi, którego ognisko znajdowało się prawdopodobnie na dnie oceanu. Przy tej sposobności zamieszczamy ilustrację z trzęsienia ziemi, które w roku 1923, zniszczyło Tokio i Jokohamę. Górne zdjęcie przedstawia centrum stolicy Japonji Tokio, odbudowane po trzęsieniu, dolne zaś scenę w kilka godzin po kataklizmie na jednym z przedmieść Jokohamy. Domki budowane z cienkich desek, bez fundamentów runęły jak domki z kart.

### Kowy zarząd w Kra'owskiem Kole Zw. Inw. Woj. Rzplitej.

W dniu dzisiejszym odbyło się sali YMCY przy ulicy Biskupiej doroczne walne zebranie Krakowskiego Koła Powiatowego Związku Inwalidów Wojennych Rzplitej w obecności około 500 członków. Na zebraniu tem zarząd Koła przedstawił sprawozdanie za ubiegły rok, wykazujące, że pomimo ciężkich stosunków kryzysowych krakowskie ognio Związku Inwalidów Rzplitej Polskiej rozwija się pomyślnie. To obszernej dyskusji nad sprawozdaniem Zarządu, która niestety nie toczyła się na poziomie, który powinien odpowiadać powadze tak ważnej organizacji, po licznych rekymianciach osobistych, udzielono zarządowi absolutorjum i wybrano Zarząd nowy, do którego weszli pp: kpt. Suchor, por. Nabel, Olezak, Kom. Płński i dr. Peret.

### 192.000 obiadów wydał bezrobotny m

Arceyb. Kom. Ratunkowy.  
Na rzecz nierejest. bezrobotnych złożono w Arceyb. Kom. Ratunkowym do dn 4 b. m. w dalszym ciągu nast. ofiary: ks. Winkowski z Zakopanego 10 zł., A. Dudek z Prądnika Bia-

łego 20 zł., L. Fuglewicz 5 zł., S. S. Urszulanki 10 zł., ks. St. Jasiński 12 zł., St. Podgórski 10 zł., J. Damin ze Zdzisar ad Sędziszów 10 zł., J. Kochanowski 20 zł., A. Waisowa 10 zł., H. Kowalska 5 zł., Prof. M. P. 20 zł., L. Frankowie 50 zł., M. Makoczewski 5 zł., ks. dr. M. Wietecha 10 zł., K. Emilewiczówna 5 zł., F. Wasylewicz 10 zł., J. Niegoszowa 5 zł., Rodzielski Zw. Modlitw 10 zł., I. Dorowski 2 zł., O. O. Karmelici na Piasku 18 zł., M. Jazińska 2 zł. 50 gr., Drukarnia Przerządu Pow. szczego 90 zł., Kat. Związ. Mieszczanek im. król. Jadwigi 20 zł., Drowie Połwińscy 10 zł., Drowa Broyerowa 5 zł., J. i A. Michalska 20 zł., M. Demagalska 5 zł., Prof. W. Lepkowski 5 zł., Sodal. Pań pod wezw. Nip. Poczęcia 20 zł., J. Cieślukowa 4 zł., J. Dziątkowicz z Bysiny, k. Myślenie 20 zł., M. Stano z Niska 5 zł., ks. J. Nodzyński 5 zł., i ks. Wł. Gwóźdźki z Palejówki k. Sanoka 5 zł. — O składanie dalszych ofiar gorąco się uprasza. Datki można przysyłać do Administracji pisma. Urzędów paraf lub na Konto P. K. O. 405.825.

Do dnia powyższego wydano 120.329 obiadów bezrobotnym pracującym fizycznie oraz 12.112 ob. bezrobotnym pracującym umysłowo.

### Na rzecz szkół polskich zagranicą.

W dniach 11 i 12 bm. odbyły się w sali teatralnej Bursy ks. Kuznowicza w Krakowie staraniem inspektorki p. Wilczyńskiej „Uroczyste poranki” na rzecz szkolnictwa polskiego zagranicą. Na program złożyły się efektowne tańce murzyńskie, japońskie, chińskie, pod kierownictwem p. Bartowej, dalej tańce wschodnie, góralskie i krakowiaki pod kierownictwem p. Kukulskiej. Czołoci dopelnili pięknie odegrana przez uczniów szkoły powszechnej im. J. Kochanowskiego, sztuka ze śpiewami i tańcami p. t.: „Czarodziejska lekcja” pod umiejętną reżyserją p. Stopczyńskiej. Podczas przerw wy-

### Odczyty.

**„Nowe ustawodawstwo dla robotników”.**  
W poniedziałek dnia 13 bm. o godz. 7-mej w domu przy ul. Potockiego 11. wygłosi referat p. Karol Holeksa p. t. „Nowe ustawodawstwo dla robotników”.

**„Życie kulturalne Łużyczan”,** odczyt dr. Z. Stieberta odbędzie się w poniedziałek 13 bm. o godz. 7 wiecz. w sali Seminarjum Słowiańskiego U. J.

**„Struktura psychospołeczna rodziny a dziecko”,** wykład dla rodziców prof. dr. Myslakowskiego odbędzie się dnia 14 bm. o godz. 19-tej w gimn. żeńsk. im. Królowej Jadwigi. Goście mile widziani. Wstęp bezpłatny.

**Dyskusja o teatrze bolszewickim,** zapowiedziana na wtorek, odbędzie się dopiero we środę 15 bm. o godz. 19-tej w Nauk. Instytucie Katolickim (Pijarska 7, 1 p.).

### Podziękowanie.

Od Ks. Kuznowicza T. J. otrzymaliśmy poniższe podziękowanie wszystkim tym, którzy swą ofiarą wsparli wielkie dzieło Bursy dla Młodzieży Rękodzielniczej.

„Nie jestem w możności osobiście, czy też listownie podziękować każdemu z szlachetnych dobroczyńców, a zwłaszcza tym, co często w swym niedostatku dzielili się z nami drobnymi ofiarami, składanemi na skutek próśb i odezów przez Związek Młodzieży Przemysłowej i Rękodzielniczej wysyłanych. Tą drogą tedy składam najgorętsze podziękowanie. Dobroć Waszych szlachetnych serc dla dzieła naszego jest wprost wzruszającą.

Stworzyliśmy dzieło to dla dobra młodzieży, zwłaszcza młodzieży wiejskiej, by nie tułała się po obcych ziemiach zagranicą, ale by u siebie, w polskich miastach i ośrodkach przemysłowych znalazła dach nad głową, pracę i stanowisko. Związek krakowski wychował i od dał miastom polskim, już przeszło 12-to tysięczną armję młodzieży! Dziś niestety, wszystko załamuje się! Mamy gmach wielki, ale jeszcze większe zobowiązania! Młodzieży z całej niemal Polski moc w tych murach, prócz tego całe setki przybywającej zwłaszcza ze wsł i okolic fabrycznych wyłaga do nas ręce o miłosierdzie. Stoimy wobec tej młodzieży bezradni. Pragniemy z tego potopu kryzysu i rozbiicia nawet wielkich i najsilniejszych przedsiębiorstw wyjść cało by służyć nadal tym licznym zastępom młodzieży wiejskiej i wiejskiej pragnącym kształcić się w rękodzielniczej czy handlu. To też Wasza pomoc, szlachetne i przedobrze serca, dają nam otuchę, że przetrwamy i zachowamy to dzieło od rozbiicia i upadku. Nie mogąc odwdzieczyc się inaczej, błagam Boga, by błogosławieństwo Jego towarzyszyło Wam na wszystkich drogach życia”.

### Rekolekcje mieszczzańskie

dla pp. kupców, przemysłowców, i rękodzielników odbęda się staraniem Sodalitei Mieszczkańskiej w Krakowie w czasie od 13 do 19 marca bież. roku w kościele św. Barbary Nauki rekolekcyjne głosił będzie ks. Antoni Weinar T. J. codziennie o godzinie 7.15 wiecz. W sobotę, 18 bm. o godzinie 5-tej pon. spowiedź; w niedzielę 19 bm. uroczyste zakończenie i wspólna Komunia św. w kościele św. Barbary.

### Rzeczy ciekawe

#### Największa na świecie głębia morską.

Dr. P. Bartsch kierownik ekspedycji naukowej, dokonującej pomiarów głębokości na Atlantyku donosi, że bezpośrednio na północ od Porto Rico dokonano salowej przy- czym natrafiono na największą głębię, mającą rozmiarów dotychczas nieznanych, w otę naukowemu. Głębia ta wynosi 44 tys. stóp czyli 13.411 metrów. Dotychczas naj- znaną głębokością na Atlantyku było 8564 m. odkryta w r. 1884 przez brytyjskiego badacza sir George Nares na przestrzeni między Porto Rico a San Domingo. Większa od tej głębia znana była tylko jeszcze w jednym punkcie, mianowicie w pobliżu wysp Galapagos. Wynosi ona 34.000 stóp, czyli 10.363 m.

<b>Materiał celkowy</b> w <b>wóście</b> big eniczny miękki, wygład esletyczny, koloro Matuliewicz - Kraków, Poselska 20.	<b>Szermierze</b> prawie nową marki Hof rann Czerny sprzetam. Wiało- ność Rakowicka 37 m 15 od 3 - 6 non.
--	---

stępowal znany chór międzyszkolny pod kierownictwem p. Suwary, oraz chór szkoły im. J. Kochanowskiego pod kier. p. Jakubca.

Poranek ten powtórzony będzie dzisiaj w poniedziałek o godzinie 3.30 w sali teatralnej ks. Kuznowicza. — Wstęp dla dzieci 30 groszy, dla starszych 50 gr.

### Od soboty 4 b. m. w kinoteatrze „APOLLO“

Film który oczaruje Kraków. Słynne na cały świat arcydzieło ze złotej serii „Ufy“.

### Węgierska miłość

przebieżny romans na tle pełnych temperamentu awantur; miłosnych oficerów i magnaterji węgierkiej owan czarom tańca ognistych pieśni i czarującego humoru nad modrym Dunajem — Dziarski humor! — Królewska wystawa! — W rolach głównych — młodzieńca, znana w całej Europie, tancerka pła tywna **Rozsi Barsony** i wadziacki, znany blondynka **Tibor Halmay** z filmu „C. K. Komenda serc” — Dla tego arcydzieła została nłożona cudowna muzyka węgierska, przez znakomitego kapelmistrza E. BUDERA. — Rozkoszny romans ten ujęty jest w ramy najcudniejsze tła naddunajskich bulwarów, magnackich pałaców i słonecznych krajobrazów



### Zbiory w Polsce mniejsze niż w r. 1931.

Ostateczne dane Głównego Urzędu Statystycznego o zbiorach czterech głównych zbóż są znacznie mniejsze niż pierwotnie przypuszczano. Są one o 4% mniejsze niż w r. 1931, a o 8% mniejsze od przeciętnych zbiorów w latach 1928—1932.

Zbiory pszenicy wyniosły tylko 13.5 milj. q, t. j. o 41% mniej niż w r. 1931 i o 23% mniej od przeciętnego zbioru w latach 1928—1932.

Zbiory żyta wyniosły 61.1 milj. q, t. j. odpowiednio mniej o 7% i o 4%.

Zbiory jęczmienia wyniosły 14 milj. q, a więc odpowiednio mniej o 5% i o 7%.

Wreszcie zbiory owsa równały się 23.9 milj. q, czyli były większe o 4% od zbiorów poprzedniego roku, a o 4% mniejsze od przeciętnych zbiorów z lat 1928—1932 r.

### Rekordowy wzrost światowych zapasów pszenicy.

Światowe zapasy pszenicy, wyniosły według stanu z 1 lutego b. r. 643 milj. 500 tys. buszli. W tym samym czasie roku 1928 wyniosły 422 milj. buszli, w 1930-ym — 577 milj. Zapasy obecne są zatem rekordowe. Tem też tłumaczy się fakt, że mimo wiadomości o niepomyślnym stanie ozimów w Stanach Zjedn. na rynku międzynarodowym nie nastąpiła poprawa cen. W czasach normalnych wiadomości takie od razu spowodowałyby wyższe.

Jako jaśniejszy odcień na ciemnym tle zbożowej sytuacji uznają fachowcy nieobecność Rosji na rynkach zbytu. Ową nieobecność powodują dwa czynniki, jednym z nich jest nieurodzaj w niektórych okęgach Sowieców, tak silny, że np. Ukraina i północny Kaukaz będą potrzebowały z zewnątrz około 600.000 tonn pszenicy do siewu, drugim zaś — niezachęcająca cena, a mianowicie ca 3.75 hfl. loco Rotterdam.

### Bilety przewozowe na okaziciela.

Ministerstwo Komunikacji opracowało projekt listów przewozowych na okaziciela. Projekt ten w najbliższym czasie wprowadzony zostanie w życie. Dotychczas nie zdołano uzgodnić poglądów kolei zagranicznych na tę sprawę, która będzie rozpatrywana na konferencji międzynarodowej w jesieni r. b. W ten sposób polskie koleje będą jedne z pierwszych, które wprowadzą system listów przewozowych na okaziciela.

Dotychczas listy przewozowe były imienne i dawały prawo do podjęcia towarów tylko adresatowi, a więc osobie w liście przewozowym przez nadawcę wskazanej.

Nowy system, któryby obowiązywał obok dzisiejszego, ułatwi znacznie obrót towarami oraz uzyskiwanie kredytu na przesyłki.

Nadawca towaru po zaplaceniu ceny kupna otrzyma wórnik listu przewozowego, który daje mu wszelkie prawa do przesyłki. Może on z kolei i dalej sprzedać przesyłkę przez wręczenie nowemu nabywcy wórnika listu przewozowego.

Również na podstawie wórnika listu przewozowego będzie można łatwiej uzyskiwać pożyczki na towar w bankach. Zaliczenia i zaliczkę przy przesyłkach za listami na okaziciela nie będą dopuszczane.

### DYREKCJA KONCERTÓW W BOŁOŃSKI

#### SALA BOŁOŃSKIEGO

PAŁAC SPISKI RYNEK GŁÓWNY 34

We wtorek, dnia 14 marca 1933 r. o godz. 8. wiecz.

5-ty koncert z „Cyklu Mistrzowskich”

## ALFRED HOEHN

światowej sławy pianista-wirtuoz

#### PROGRAM:

Joh. Brahms Sonata f-moll op. 5. — Fr. Chopin Ballada f-moll op. 52. Nocturn G-dur, Walec A-dur Scherzo cis-moll Rob. Schumann Karnawał op. 9

Fortepian koncertowy Steinway & Sons ze składu fortepianów W. Boloński Rynek Gł. 34.

Bilety w cenie od zł. 1.10 do 3.60 (łącznie z sztatnią i podatkiem) do nabycia w składzie fortepianów W. Boloński, Rynek Gł. 34.

### Humor.

Podobieństwo. Fotograf: Syn pański zamówił niedawno tuzin fotografii. Oto fotografia próbna, prawda, że bardzo podobna? Niestety jednak dotąd mi jeszcze nie zapłacił.

Ojciec: Tak, to jeszcze podobniejsze do niego.

„Wodowstręt”. — Piotrusiu, czy obejrzałeś już książkę, którą dostałeś od cioci?

— Nie, jeszcze jej nie obejrzałem.

— Dlaczego?

— Bo mama powiedziała, że najpierw muszą umyć ręce.

### KINOTEATR

### DZWIĘKOWY

## „ŚWIT”

### DOM KATOLICKI

PRZY UL. STRASZEWSKIEGO 18

Dzisiaj i dni następnych. Wspaniały film międzynarod. mówiony w pięciu językach

## Ziemia niczyja

ka, Niemca, Murzyna i Żyda — których przyjaciel sprrowadził do opuszczonego okopu, nazwanego przez L. Franeka autora „Niemands Land” Film opiewający dobro słynnej powieści pacyfistycznej „Niemands Land” Film, który apeluje do rozumu i uczucia widzów. Scenariusz nagrodzony przez „Ligę Narodów” Film, który apeluje do rozumu i uczucia widzów. Zespół słynnych artystów G. Pedet, H. S. Douglas, E. Busch, L. Douglas, Wł. Sołkołow, Róża Mai, Zoe Franck, Rene Stobraun, E. Lenhartz Muzyka Hansa Eislera.

Wświetla o godz. 5, 8 i 9 wieczór, w niedziele i święta od godz. 3 po południu

### Krach bankowy w Stanach Zjedn.



Ciężki kryzys bankowy, jaki przechodzą obecnie Stany Zjednoczone, obfitował w momenty charakterystyczne dla wszelkich tego rodzaju zaburzeń na rynku finansowym. Przedewszystkiem więc panika, ogarniająca posiadaczy wkładów w bankach i kasach oszczędności — doprowadziła do burzliwych scen ulicznych przed gmachami instytucji ograniczających wypłatę depozytów.

## Dzisiaj i codziennie „WANDA” w teatrze świetlnym

Wyświetla najweselszy i najrozkoszniejszy film sezonu. — Arcywesoły program humoru i śmiechu tryskający raketami dowcipu.

## Każdemu wolno kochać

Upojna pieśń miłości i rozkoszy. Wesole przygody miłośne kochanków śmiałych i nieśmiałych. W rolach głównych Mira Zimińska, Lila Zielińska, Adolf Dymsha, Marjusz Maszyński, Ludwik Lawiński, Witold Conti, Janina Brochwiczówna, Józef Orwid, Czesław Skoneczny, Ludwik Fritsche i in. Muzyka: Karasiński i Katuszek. — Reżyseria Krawicz i Warnecki. — Film ten jako pierwszy polski obraz został wykonany na zagranicznej aparaturze dźwiękowej „Klangfilm-Tobis” bezszmerowym systemem Super. — Parwo na skutek czego film ten pod względem dźwiękowym dorównuje zagranicznym filmom dźwiękowym.

Uwaga! Nasza aparatura dźwiękowa została udoskonalona i wyposażona w ostatnie zdobycze techniki dźwięk. r. 1933 z ponadto sala jako pierwsza w Polsce została nakastycznioną z pomocą specjalnych płyt akustycznych systemu „Dyckerhoff” na wzór dużych kinoteatrów zagranicy. — Zwracamy uwagę na wielki konkurs z nagrodami za najtrafniejszą recenzję. Bliższe szczegóły w osobnych afiszach. — Pocz. o g. 5, 7, 9.10, w niedz. o g. 3 pop.

## Malarstwo i grafika na ludzkiej skórze.

(II.) Tatuaze dzielą się na przymusowe i dobrowolne. Starożytni piętnowali niewolników lub zwyciężonych, więc tatuaz był znakiem niewolnictwa („Tristia victorum seu servorum stigmata”). Zwycięzcy im Tobańczykom wypalano na czole imię zwycięskiego króla, a Francuzi, zesłanym na ciężkie roboty, rytowali na skórze litery T. F. („Travaux forces”). Dobrowolne tatuaze Europejczyków przedstawiają przeważnie emblematy zawodu danego osobnika. Widzi się więc kowala z podkową, lotnika z propelerem, marynarza z kotwicą i t. d. Symbolika tatuaz jest nadzwyczaj obfita. Najczęstszym i ulubionym tematem jest palma z węzłem, owiniętym wokół, dalej serce i kotwica. Religijne tatuaze należą do rzadkości.

Europejczycy tatuują się zazwyczaj na miejscach widocznych, jak n. p. na skórze klatki piersiowej, grzbietu, przedramienia i ramienia, na skórze rąk, a najrzadziej na udach. U południowych Europejczyków spotyka się też wytatuowaną gwiazdkę na dolnym płacie małżowiny usznej.

Technika tatuowania jest prosta, jednakże bardzo bolesna, dowodem czego jest twierdzenie, że tylko natury energiczne, śmiałe i przedsiębiorcze, poddają się bolesnym zabiegom tatuowania. Tatuaz otrzymujemy w ten sposób, że na skórze rysuje się nasamprzód wzór, potem różnymi igłami nakłuwają się linie rysunku i wciernia następnie różne barwki, najczęściej tusz. Wytatuowanie małego rysunku trwa do jednej godziny, tatuaze większe wymagają

czasem jednego roku. Ludcy niecywilizowane używają jako narzędzi do tatuowania cierni, ości ryb, ostrych muszli i t. p. Zazwyczaj tatuaze wykonywane są ostrymi, stalowymi igłami, a nawet elektrycznymi aparatami, pracującymi pewnie i szybko.

Tatuaze, jako znaki pozostające na całe nie małe życie, są ważnym dowodem rozpoznawczym w sądownictwie, to też podziwiać trzeba nieprzerpniętą chęć do tatuowania osób, mających stale zatargi z literą prawa. Są jednak tatuaze zwłaszcza z barwikami cynobru, które z czasem znikają tak, że zachodzi potrzeba powtórnego wprowadzenia barwika do skóry. Ogólnie jednak tatuaze trwają do 50 lat.

Na zakończenie warto jeszcze przytoczyć ciekawy szczegół historyczny. Mianowicie tatuaz służył także do dyskretnej korespondencji politycznej. Herodot bowiem wspomina o następującym fakcie. Kiedy miano przesłać tajemną wiadomość z Suzy do Miletu, ogłoszono głowę wyznaczonemu posłańcowi, wypisano na skórze czaszki zapomocą tatuazu treść listu, a gdy następnie bujny włos pokrył tajemnicę korespondencji, wysłano bezpiecznie gońca do Miletu. (A.)

### Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

## Radio.

### W eterze trwa dalej ciasnota

Radjosluchacz, posiadający dobry nowoczesny odbiornik, wie z doświadczenia, iż niezakłócony odbiór można mieć tylko, słuchając stacji lokalnej. Nic dziwnego: poza niewielkim pasmem długich fal, na których między innymi nadaje Raszyn, posiada radjofonia europejska pasmo fal pomiędzy 550 kc/s. — 1500 kc/s. (200—600 m.). Na tym paśmie może nadawać bez wzajemnego przeszkadzania 103 stacyj. Tymczasem oficjalny spis Unji Radjowej, wykazujący ich przeszło 200. Plan praski z roku 1928 przewidywał możliwość pracy małych stacyjek na wspólnej fali, licząc, iż przeznaczeniem ich będzie praca o charakterze czysto lokalnym i to przeważnie dla użytku detektorowiczów. Dzisiaj zagranicą warunki zmieniły się zupełnie: na detektor słucha nie więcej, niż 10% radjosluchaczy, pozostali zaś posiadają mniej lub więcej czule odbiorniki, przejmujące również małe stacje. Dzięki temu przy słuchaniu silnych stacyj występują zawsze mniejsze, wtłoczone w pasmo fal, wywołujące już to charakterystyczny gwizd, już to występujące, jako przykre tło, psujące odbiór. Z angielskich stacyj słyszymy jako tako, szkocką, „Miland-Regional”, natomiast „Deventry-National”, przeszkadza jakaś nieznaną rosyjską, „Nordhern-Regional” przeszkadza „Iwanowo-Wozniezienski”. „London-Regional” — kłóci się w eterze z „Tiraspolem”. „London-National” — „przygwizduje” harmonicznie stacja Wiednia; Rzymowi przeszkadza jakaś stacja rosyjska, Berlinowi — Moskwa i Rabat.

Równocześnie czytamy, że Norwegia pragnie doprowadzić ogólną ilość swoich stacyj do liczby 43. Co tydzień dowiadujemy się o nowych olbrzymach puszczonech w ruch, znajdujących się w budowie, lub projektowanych. Wszystkie państwa prześcigają się w powiększeniu tego chaosu w eterze, myśląc wyłącznie o swoich słuchaczach i nie dbając o zagranicznych. Już doszliśmy do paradoksalnych wyników, — a mianowicie, im lepszy mamy odbiornik — tem gorszy odbiór.

Mieszkańcy Innsbrucku nie mogą słuchać własnych stacyj na aparat lampowy, bo im przeszkadza na tej fali pracująca niemiecka stacja. Jako ostateczny ratunek pozostaje detektor, niezduły na wszelkie zaburzenia i posiadający mały zasięg.

Narazie zatem słuchajmy radja na detektor i czekajmy, co powie najbliższy Kongres Unji Radjofonicznej, mający się odbyć w Lozannie w czwartku b. r. Tam nastąpi podział fal i próba pewnego uporządkowania istniejącego stanu rzeczy.

### Sugimura



dyplomata japoński, podsekretarz w Lidze Narodów, porzucił swe stanowisko, ze względu na odjazd japońskiej delegacji z Genewy.

### Programy stacyj radiowych.

Wtorek, 14 marca 1933 r.

Kraków (312.8) G. 11.40 Przegląd Prasy i kom. meteor.; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marj.; program na dz. bież.; 12.10 Płyty, około 13.20 Kom. meteor. z Warsz.; 15.10 Transmisje z Warszawy; 15.35 „Najnowsze wydawnictwa” omówi dr. A. Bar; 16.20 Odczyt dla maturzystów z Warszawy; 16.40 Odczyt p. t. „Sprawca katastrofy Niemiec” wygłosi dr. J. Feldman, doc. U. J.; 17.00 Koncert z Warszawy; 17.55 Program na dzień następny; 18.00 Odczyt dla maturzystów z Warszawy; 18.20 Krakowskie wiadomości bieżące; 18.25 Muzyka lekka z Warszawy; 19.00 Rozmaitości, komunikaty, giełda zbożowa; 19.15 „Stary Kraków” w opracowaniu dr. J. Dobrzyckiego; 19.30 Feljeton muzyczny pt. „Krytyka muzyczna i jej sugestia” wygłosi dr. J. Reiss, doc. U. J.; 19.45 Transmisje z Warszawy.

Lwów, (380.7) G. 16.00 Kwadrans akcji „Radio-dzieciom”; 18.20 Chwilka lwowskiej dyr. kolej.; 19.00 Skrzynka techniczna; 22.15 Trio fortepianowe.

Katowice, (408.7) G. 13.15 Komunikat gospodarczy; 15.50 Bajeczki Cioci Heli dla dzieci (H. Reutti); 19.00 Dr. A. Wieczorek (C. F. K. P.); „Fotografia na te współczesności”.



# „Głos Akademika”

## Złość piękności szkodzi.

Gdy nowa ustawa o szkolnictwie wyższym była jeszcze projektem i przedmiotem ożywionych dyskusyj na komisjach i w Sejmie, żądał się p. m. Jędrzejewicz, autor projektu na niezrozumienie, jakie spotyka u ogółu profesorów wyższych uczelni. Nie spodziewał się zapewne p. minister, że natrafi na jednolity opór elity społeczeństwa: nie przypuszczał, że przeforsowanie ustawy wywoła ogólne rozgoryczenie i żywą kontrakcję ze strony młodzieży akademickiej w formie strajku. Nie pomogły rozmaite „walki” na sanatoryjne ciasto, nie wywarły wrażenia wiernopoddane oświadczenia Strzelca i Legjonu Młodych za nową ustawą.

Wybuchł strajk. We wszystkich miastach uniwersyteckich protestowały tysiące młodzieży, wobec których nikła garstka sanatorów. Dzienniki prorządowe bagatelizowały, pomniejszały, widziały tylko niebezpieczeństwo. Natomiast policja wznowiła swą działalność: kare-

ki, sikawki, aresztowania, grzywny... Młodzież narodową zatrzymywano pod zarzutem komunizmu...

Mimo to strajk trwa, młodzież protestuje, a sanacja pieni się ze złości. W ubiegłym tygodniu stał się Kraków widownią napadu bojówkowskiej sanacji na „Szarą Kamienicę”, siedzibę krak. placówki Obozu Wielkiej Polski. Ten napad, w którym wzięło udział wiele osobników nie mających nic wspólnego z uniwersytetem, świadczy wymownie o bezskuteczności wysiłków sanacji, by w jakikolwiek sposób „przekonać” przeciwników o dobroci osławionej ustawy. Mimo „bohaterstwa” tłuczenia sztyw w bramie kamienicy, kierownictwa oddziałów „Strzelca” — Krowodrza i Zwierzyniec — otrzymały nagany za błochliwe ustąpienie z „placu boju”. A więc to było jeszcze mało? Penowić, zaczynać tracić cierpliwość, a kto ją traci, ten traci głowę. Złością i pałką nie przekonacie nikogo.

W. J.

## De autonomia non est disputandum...

Możnaby na wzór średniowiecznych foliów dać jeszcze kilkadziesiąt podtytułów, jak n. p. „De autonomia non est disputandum” i w. i. ale względem na tę okoliczność, że „Głos Akademika” ma do dyspozycji tylko jedną stronę, każe mi się streszczać, tembardziej, że mając pisać o sanacji, muszę podporządkować się nakazowi: „de sanacja nihil nisi bene”, no, a czyż wiele o niej dobrego można napisać? Gdybym chociaż miał pod ręką skonfiskowaną w krakowskiej „szarej kamienicy” sławetną „księgę win sanacji”, możeby się jeszcze coś dobrego znalazło, ale tak?!

Po za tem trzeba bardzo — uważać. Czek nie jest powny dnia, ani godziny... w każdej chwili mogą czekać wezwania do... „Telegrafu”... no i opłacić się? Wprawdzie jest tam nieźle... ludzie tacy mili... a nawet chodzą słuchać, że tam ponoć i obiady dają... Jakże... — mniejsza o to: w każdym razie obiad!

Mówiłem o tem jednemu koleźce z IV-go roku prawa, a ten zdumiony wahał się czy pytać: „Obiad?! obiad?! co to właściwie jest? obiad?!”

— No tak kolego obiad; „o” jak osioł, „a” jak balwan, „i” jak idjota; „A” jak A. O. Z. S., „d” jak dureń...

— Aha! rozumiem! obiad! to się je! no tak! pamiętam takie słowo, jeszcze jakieś siedm lat temu używałem go, ale dziś?

Westchnął i poszedł... gotować herbatkę. Są jednak tacy, których aspiracje „ducho-we” sięgają dalej poza herbatkę, a że w kieszeniach mają plętno i to czasem podarte, więc wpisują się do pewnej organizacji, a skoro taki jegomość okaże „wybitne” zdolności, no to może obiad dostanie. Wprawdzie tam wszyscy jedzą z jednego korytka, ale pozatem jest... „byczo”!

Tylko nie wiadomo, czy tak „byczo” będzie teraz usanowanym uniwersytetem...

Na nie się zdają perswazje największych powag naukowych dzisiejszej Polski... ludzi, których wykształcenie nie ogranicza się do jednego roku filozofii... Zwycięstwo odniosła! Zresztą „de autonomia non est disputandum”.

Bronisław Dzwiewicz.

## Pielgrzymka do Rzymu.

Związek Polskiej Inteligencji Katolickiej i S. M. A. „Odrodzenie” urządza pielgrzymkę do Rzymu w dniach od 10 do 20 kwietnia br. Koszta: przejazdu w obie strony, paszportu ulg., utrzymania i mieszkania w Rzymie wraz z przewiezieniem bagażu, komunikacja w mieście, wstępy do muzeów wyniosą dla akademików 330 zł., osób starszych 450 zł. Dalsze informacje otrzymać można w Domu Katol. II. p. od godz. 19—20 w czasie dyżurów S. K. M. A. „Odrodzenie”, Kraków, Straszewskiego 18.

## Tylko studenci mogą brać udział

w zebraniach stowarzyszeń akademickich.

Rektorat Uniwersytetu Jagiellońskiego przeprowadza obecnie kontrolę rejestru Stowarzyszeń akademickich. W związku z tem rozesłano do wszystkich Kół Stowarzyszeń, Korporacji i Związków akademickich okólnik z przepisami władz uniwersyteckich dla stowarzyszeń akademickich oraz upomnienie, aby Zarządy stowarzyszeń akademickich jak najściślej przestrzegały wszystkich postanowień tych

„Uciecha”  
Starowiślna 15.

**D Z I Ś!**  
na ekranie  
kinoteatru

„Uciecha”  
Starowiślna 16.

**Rewelacyjna najwspanialsza zdobycz kinematografii**

# MUMJA

Wojownicza dziwnego człowieka, który zmartwychwstał. W roli tytułowej bezkonkurencyjny mistrz maski niezapomniany z filmu „Frankenstein” — **Boris Karloff** w innych rolach: Zita Johann Dawid Manners, Edward Van Sloan, Arthur Byron, Bramwell Fletcher.

Fenomenalna sensacja ekranów Europy! Przed. o g. 5, 7 i 9. W niedz. o g. 3 ceny porankowe

## Van der Lubbe



holenderski komunista, oskarżony o podpalenie Reichstagu.

**Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za marzec.**

**Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów załączających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie załatwić wyrównać**

### ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Bron Dyż. — Niestety nie możemy zamieścić utworu satyrycznego Pana, gdyż jest zbyt ostry w ocenie działalności jednego z profesorów U. J.

Sew. B. — Nadesłanego artykułu nie możemy wydrukować, ponieważ zawiera przeważnie inwektywy pod adresem przeciwników politycznych.

JADWIGA ROGUSKA-CYBULSKA

57

## Tajemnica Tatr.

(Powieść)

Stoczywszy szereg walk i wyplatawszy się wreszcie z objęć giętkich ramion krzewiny, wspinał się na gruby jej konar i wytknął głowę ponad czarny lan. Szukał oczyma, którądy wydobycie się mógł z niego najłatwiej. Ale wszędzie wokół widział tylko jednolite morze igieł.

Przekonał się wtedy, że przebycie obszarów kosodrzewiny, stanowi wysiłek niepomiarnie cięższy, niż największe choćby nadłożenie drogi przy ich obejściu. I stwierdził, że najbliższą mu będzie powrócić na poprzednie miejsce, śladem ugniecionych już nieco gałęzi, jeśli się chce wydostać na brzeg zarośli.

Wciąż zawrócił. Kiedy po mozolnym szamotaniu się w gestwinie znalazł się wreszcie poza nią, cierpliwie już okrążył te krepie przyziemne lasy, zataczając liczne zygaki wzdłuż ich granicy.

— Dokądże będą tak krążyć? — pytał w końcu zniecierpliwiony, przystając, i po raz setny czynił sobie wyrzuty, że zlekceważył wskazówki „Przewodnika”. Wszak, błądząc po tych bezdrożach, zamiast skrócić, stokrotnie przedłużał sobie drogę!

Ale oto zobaczył przed sobą wylot w zwartym murze kosówki, gdzie poprzez przerzedzone konary bielili się kupa kamieni.

Przecisnął się do tego miejsca, które wyglądało jak legowisko juhasów, okolone wałem głazów, i dostrzegł poza niem jakby tunel, torujący dalsze przejście między gałęziami; zagłębił się w

i po chwili znalazł się z drugiej strony zarośli, poza ich obrębem.

Nareszcie miał już za sobą strefę kosodrzewiny i upławów. Niżej, pod niedużą polanką rosły grupami małe świerczki. Tu i ówdzie widać było ślady owiec.

Przebiegł szybko po łagodniejącym spadku i wkroczył niebawem do niezbyt stromej, mrocznej laski, który go już sprowadził na dno doliny.

Odetchnął pełną pierśią, zadowolony, że mu się wreszcie udało przebyć pierwsze pasmo gór, dzielące go od Kościelisk. Miał jeszcze przejść drugie po przeciwległej stronie Cichej Doliny.

Szedł teraz dnem doliny, to wśród starego lasu, to przez zachwaszczone poręby, a towarzyszył mu stale szum płynącego w pobliżu potoku.

Rozglądał się na wszystkie strony, czy nie dostrzeże gdzieś ścieżki, która przeleź na mapie biegła równoległe do łożyska strumienia; ale nie mógł sobie przypomnieć, po której to jego stronie wila się niska, czerwona linijka. Nie trapił się tem jednak zbyt długo; miał nadzieję, że przedź czy później na nią natrafi. Wciąż szedł naprzelaj przed siebie.

Pozatem inny szlak uczęszczany nie prowadził tędy ani do schroniska, ani do jeziora, żaden ciekawy szczyt nie necił tutaj turysty; w owych stronach bardzo rzadko zdarzało się spotkać kogokolwiek i natrafić na ślad człowieka. Dolina ta, choć pełna roślinności i gwarna szumem potoku, była istotnie cicha. Tylko gdzieś zwyż, z podniebnych trawiastych stoków dochodził słaby dźwięk dzwonek pasącego się stada owiec.

Władek mijał szybko cieniste ustronia, słoneczne polany i opustoszałe szalasy. Ale, że po bezdrożach zawsze iść trudniej, niż po utartej ludzką nogą ścieżce, że wyboje i kamienie, w zielsku ukryte, patały mu stopy, przeto dłużyła mu się coraz bar-

dziej ta samotna wędrowka. Tomanowa Przelecz zdawała się uciekać z przed jego oczu, choć zbliżał się do niej nieustannie. Wkońcu, zapuściwszy się w nieprzerwaną leśną puszcze, stracił ją zupełnie z oczu.

Już dwa razy popasał od wyjścia ze schroniska i najadał się dowoli. Mimo to zaczęło go ogarniać znużenie, a samotność wydawała mu się teraz wprost przykrą.

Począł żałować, że nie dobrał sobie towarzysza na tę wyprawę. Ale zaraz przypomniały mu się powody, dla których wołał iść samotnie; a przede wszystkim pocieszał się myślą, że kiedyindziej mogłaby mu się nie nadarzyć taka sposobność wymknięcia się z pod opieki ciotki.

Trzeba więc było skupić wolę, zebrać siły i przebyć Przelecz Tomanowa, aby tegoż dnia jeszcze znaleźć się po tamtej stronie. A już w Kościeliskiej Dolinie nie będzie kłopotu z noclegiem, bądź u jej wylotu w restauracji, bądź w głębi hal, w szalaszach u juhasów.

Tak rozmyślając, zbierał się Władek do dalszej drogi po krótkim spoczynku, dla którego zatrzymał się pod olbrzymim smrekim; gdy nagle uwagę jego zwrócił jakiś szelest, dochodzący z leśnej gestwiny.

Dziwny szmer przerywany zbliżał się ku niemu. Serce mu żywiej zabiło. Czyż mógł przewidzieć, co mu w tym lesie nieznanym grozić mogło? Może niedźwiedz wyszedł ze swej kryjówki i szuka żeru? Albo opryszek jaki ukrywa się tu w górach, bądź też rozbójnik z baśni Sabaly gnieździ się dotąd w tej Janosikowej ojczyźnie? A nuż to klusownik<sup>1)</sup> ugania się po tych borach za zwierzyną i strzeli do niego za chwilę, usłyszawszy jego stąpanie?

<sup>1)</sup> Klusownik — myśliwy, polujący skrycie na terenach cudzych, lub na obszarach, objętych ochroną zwierzostronu.

(Ciąg dalszy nastąpi).